Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2024-2029

Επιτροπή Αλιείας

2025/0202(NLE)

21.01.2026

***

ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΣΤΑΣΗΣ

σχετικά με το σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου για τη σύναψη, εξ ονόματος της Ένωσης, του πρωτοκόλλου σχετικά με την εφαρμογή της συμφωνίας αλιευτικής σύμπραξης μεταξύ της Λαϊκής Δημοκρατίας του Σάο Τομέ και Πρίνσιπε και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (2025–2029)
(11609/2025 – C10-0246/2025 – 2025/0202(NLE))

Επιτροπή Αλιείας

Εισηγήτρια: Nora Junco García

Υπόμνημα για τα χρησιμοποιούμενα σύμβολα

*	Διαδικασία διαβούλευσης
***	Διαδικασία έγκρισης
***I	Συνήθης νομοθετική διαδικασία (πρώτη ανάγνωση)
***II	Συνήθης νομοθετική διαδικασία (δεύτερη ανάγνωση)
***III	Συνήθης νομοθετική διαδικασία (τρίτη ανάγνωση)

(Η ενδεικνυόμενη διαδικασία στηρίζεται στη νομική βάση που προτείνεται στο σχέδιο πράξης.)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....5

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....6

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΔΗΛΩΣΗ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ 9

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με το σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου για τη σύναψη, εξ ονόματος της Ένωσης, του πρωτοκόλλου σχετικά με την εφαρμογή της συμφωνίας αλιευτικής σύμπραξης μεταξύ της Λαϊκής Δημοκρατίας του Σάο Τομέ και Πρίνσιπε και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (2025–2029)
(11609/2025 – C10-0246/2025 – 2025/0202(NLE))

(Έγκριση)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη το σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου (11609/2025),

– έχοντας υπόψη το σχέδιο πρωτοκόλλου σχετικά με την εφαρμογή της συμφωνίας αλιευτικής σύμπραξης της Λαϊκής Δημοκρατίας του Σάο Τομέ και Πρίνσιπε και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (2025–2029) (11606/2025),

– έχοντας υπόψη την αίτηση έγκρισης που υπέβαλε το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 43 παράγραφος 2 και το άρθρο 218 παράγραφος 6 εδάφιο 2 στοιχείο α) σημείο v) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (C10-0246/2025),

– έχοντας υπόψη τη δημοσιονομική αξιολόγηση που εξέδωσε η Επιτροπή Προϋπολογισμών,

– έχοντας υπόψη το άρθρο 107 παράγραφοι 1 και 4, καθώς και το άρθρο 117 παράγραφος 7 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Ανάπτυξης,

– έχοντας υπόψη τη σύσταση της Επιτροπής Αλιείας (A10-0000/2025),

1. εγκρίνει τη σύναψη του πρωτοκόλλου·

2. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει τη θέση του στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, καθώς και στις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών και του Σάο Τομέ και Πρίνσιπε.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Εισαγωγή

Η Λαϊκή Δημοκρατία του Σάο Τομέ και Πρίνσιπε είναι νησιωτική χώρα του Κόλπου της Γουινέας / Δυτικής Αφρικής. Με πληθυσμό που ανέρχεται περίπου σε 200 000 κατοίκους, είναι μία από τις μικρότερες χώρες της Αφρικής.

Η αλιεία αποτελεί την κύρια δραστηριότητα και πηγή εισοδήματος για τις παράκτιες κοινότητες του Σάο Τομέ και Πρίνσιπε. Στη χώρα αυτή η αλιεία είναι κυρίως μικρής κλίμακας. Η βιομηχανική αλιεία στην αποκλειστική οικονομική ζώνη (ΑΟΖ) του Σάο Τομέ και Πρίνσιπε πραγματοποιείται από θυνναλιευτικά σκάφη της ΕΕ και τρίτων χωρών. Η αλιευτική ζώνη του Σάο Τομέ και Πρίνσιπε αποτελεί ελκυστική ζώνη, καθώς βρίσκεται στη μεταναστευτική οδό άκρως μεταναστευτικών ειδών από τον Ατλαντικό. Συνολικά 37 θυνναλιευτικά σκάφη έχουν λάβει άδειες αλιείας κατά μέσο όρο ετησίως κατά την περίοδο 2020-2023, εκ των οποίων τα 25 φέρουν σημαία κράτους μέλους της ΕΕ[1].

Ο τομέας της αλιείας στο Σάο Τομέ και Πρίνσιπε αντιμετωπίζει προκλήσεις όσον αφορά τη διακυβέρνηση, τη διαχείριση των πόρων και τη χρήση της τομεακής στήριξης στο πλαίσιο της ΣΑΣ με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Για παράδειγμα, υπάρχουν προβλήματα όσον αφορά τις υποχρεώσεις συμμόρφωσης και υποβολής στοιχείων στο πλαίσιο της ICCAT ή όσον αφορά την απασχόληση ναυτικών και παρατηρητών του Σάο Τομέ και Πρίνσιπε σε σκάφη της ΕΕ. Τα οικονομικά οφέλη για το Σάο Τομέ και Πρίνσιπε είναι περιορισμένα, δεδομένου ότι ο στόλος της ΕΕ βασίζεται σε λιμένες γειτονικών χωρών για την εκφόρτωση και τη μεταποίηση των αλιευμάτων[2].

Το νέο πρωτόκολλο

Η συμφωνία αλιευτικής σύμπραξης (ΣΑΣ) μεταξύ της Λαϊκής Δημοκρατίας του Σάο Τομέ και Πρίνσιπε και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας τέθηκε σε ισχύ στις 29 Αυγούστου 2011 και έκτοτε ανανεώνεται σιωπηρά.
Το προηγούμενο πενταετές πρωτόκολλο σχετικά με την εφαρμογή της ΣΑΣ τέθηκε σε ισχύ στις 19 Δεκεμβρίου 2019 και έληξε στις 18 Δεκεμβρίου 2024.
Με βάση την απόφαση του Συμβουλίου, της 10ης Σεπτεμβρίου 2024, με την οποία εγκρίνεται η έναρξη διαπραγματεύσεων εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για νέο πρωτόκολλο εφαρμογής της ΣΑΣ με το Σάο Τομέ και Πρίνσιπε, η Επιτροπή διεξήγαγε διαπραγματεύσεις με την κυβέρνηση του Σάο Τομέ και Πρίνσιπε, οι οποίες κατέληξαν στο νέο πρωτόκολλο 2025-2029.
Το νέο πρωτόκολλο μονογραφήθηκε από τους διαπραγματευτές στις 9 Απριλίου 2025 και

[1] Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Γενική Διεύθυνση Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας, F&S, POSEIDON, Defaux, V. και Caillart, B., Évaluation rétrospective du Protocole de mise en œuvre de l'accord de partenariat dans le domaine de la pêche entre l'Union européenne et la République de Sao Tomé-et-Principe et prospective d'un éventuel futur protocole – Rapport final, Office des publications de l'Union européenne, 2024 (Αναδρομική αξιολόγηση του πρωτοκόλλου για την εφαρμογή της συμφωνίας αλιευτικής σύμπραξης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Λαϊκής Δημοκρατίας του Σάο Τομέ και Πρίνσιπε και προοπτική ενός ενδεχόμενου μελλοντικού πρωτοκόλλου – Τελική έκθεση, Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2024), (https://data.europa.eu/doi/10.2771/264668).
[2] Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής SWD (2024) 177 της 12.7.2024 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52024SC0177

υπογράφηκε από τα μέρη στις 6 Οκτωβρίου 2025.
Το νέο πρωτόκολλο καλύπτει περίοδο τεσσάρων ετών από την ημερομηνία έναρξης της προσωρινής του εφαρμογής, δηλαδή από την ημερομηνία της υπογραφής του από τα μέρη (6 Οκτωβρίου 2025).
Το πρωτόκολλο θα τεθεί σε ισχύ μόλις ολοκληρωθεί η επικύρωση και από τα δύο μέρη.
Από την ευρωπαϊκή πλευρά, για τον σκοπό αυτό απαιτείται η έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Το νέο πρωτόκολλο παρέχει στα ενωσιακά σκάφη αλιευτικές δυνατότητες στα ύδατα του Σάο Τομέ και Πρίνσιπε, με βάση τις βέλτιστες επιστημονικές γνωμοδοτήσεις και σύμφωνα με τις συστάσεις της Διεθνούς Επιτροπής για τη Διατήρηση των Θυννοειδών του Ατλαντικού (ICCAT). Το εν λόγω πρωτόκολλο αποσκοπεί στην παροχή επικαιροποιημένου πλαισίου, ιδίως λαμβάνοντας υπόψη τις προτεραιότητες της μεταρρυθμισμένης Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) και τα διεθνή πρότυπα.

Αλιευτικές δυνατότητες
Το νέο πρωτόκολλο επιτρέπει στα ευρωπαϊκά σκάφη να αλιεύουν στα ύδατα του Σάο Τομέ και Πρίνσιπε τόνο και άλλα μεταναστευτικά είδη που ανέρχονται ετησίως σε 6 500 τόνους περίπου, σύμφωνα με τα σχετικά ψηφίσματα της ICCAT και εντός των ορίων που θέτει η νομοθεσία του Σάο Τομέ και Πρίνσιπε.

Το πρωτόκολλο προβλέπει αλιευτικές δυνατότητες για 26 θυνναλιευτικά γρι-γρι (15 για την Ισπανία, 11 για τη Γαλλία) και 9 παραγαδιάρικα επιφανείας (7 για την Ισπανία και 2 για την Πορτογαλία).

Χρηματοδοτική συνεισφορά

Η ετήσια χρηματική συνεισφορά της ΕΕ ανέρχεται σε 825 000 EUR, η οποία περιλαμβάνει 325 000 EUR για την πρόσβαση σε αλιευτικούς πόρους (που αντιστοιχούν σε βάρος αναφοράς 6 500 τόνων ετησίως για τα άκρως μεταναστευτικά είδη) και 500 000 EUR για την ενίσχυση της ικανότητας του Σάο Τομέ και Πρίνσιπε όσον αφορά τη βιώσιμη διαχείριση, τον έλεγχο και την επιτήρηση της αλιείας, καθώς και τη στήριξη της αλιείας μικρής κλίμακας και των τοπικών κοινοτήτων.

Συμπέρασμα

Το νέο πρωτόκολλο ενισχύει τη συνεργασία μεταξύ της ΕΕ και του Σάο Τομέ και Πρίνσιπε και προωθεί την ανάπτυξη βιώσιμης αλιευτικής πολιτικής.

Από τη σκοπιά της ΕΕ, το νέο πρωτόκολλο διασφαλίζει ότι θα συνεχιστεί η πρόσβαση του στόλου της ΕΕ σε αλιευτικές ζώνες, δεδομένου ότι η ισχύουσα συμφωνία περιλαμβάνει ρήτρα που αποκλείει τις αλιευτικές δραστηριότητες που δεν ασκούνται στο πλαίσιο που καθορίζεται από πρωτόκολλο, προς όφελος κυρίως των ισπανικών, γαλλικών και πορτογαλικών επιχειρήσεων.

Από τη σκοπιά του Σάο Τομέ και Πρίνσιπε, η τομεακή στήριξη που διατίθεται θα συνδράμει

τη χώρα όσον αφορά την εθνική στρατηγική της για την αλιεία, συμπεριλαμβανομένης της καταπολέμησης της παράνομης, αδήλωτης και ανεξέλεγκτης αλιείας, προωθώντας παράλληλα την παροχή αξιοπρεπών συνθηκών εργασίας κατά τις αλιευτικές δραστηριότητες.

Ως εκ τούτου, το παρόν πρωτόκολλο είναι προς το συμφέρον και των δύο μερών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΔΗΛΩΣΗ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ

Η εισηγήτρια δηλώνει, υπό την αποκλειστική της ευθύνη, ότι δεν έχει συμπεριλάβει στην έκθεσή της εισηγήσεις από εκπροσώπους συμφερόντων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της διοργανικής συμφωνίας για ένα υποχρεωτικό μητρώο διαφάνειας[1] ή από εκπροσώπους δημόσιων αρχών τρίτων χωρών, συμπεριλαμβανομένων των διπλωματικών αποστολών και πρεσβειών τους, οι οποίες πρέπει να περιληφθούν στο παρόν παράρτημα δυνάμει του άρθρου 8 του παραρτήματος Ι του Κανονισμού.

[1] Διοργανική συμφωνία, της 20ής Μαΐου 2021, μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για ένα υποχρεωτικό Μητρώο Διαφάνειας (ΕΕ L 207 της 11.6.2021, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).